

[Udenrigsministeren.]

Medlemmer vil billige, at jeg overlader det ærede Medlem og Partiet Venstre selv at gøre dette Spørgsmaal op indbyrdes.

Det ærede Medlem gjorde dernæst nogle Bemærkninger om en tilsvarende Trang til at hævde Klarheden for det radikale Venstre og Socialdemokratiets Vedkommende. For disse to Partiers Vedkommende vilde jeg unægtelig efter min Mening være i Stand til det, og naar det ærede Medlem dvælede ved den Kendsgerning, at de to Partier paa et givet Tidspunkt har staaet med forskellige militære Forslag, vil jeg overfor dette gerne understrege, at ogsaa det Forslag, der fremsattes af den socialdemokratiske Regering i 1924, byggede paa samme Grundopfattelse, som vort Forslag tidligere var bygget paa, og som det nuværende Regeringsforslag er bygget paa, nemlig den Grundopfattelse, at Danmark ikke skulde have Midler til „krigsmæssig Deltagelse“, for at bruge det Udtryk, som det ærede Medlem anvendte, og som han mente — formodentlig med Rette — var et Citat af den højtærede Statsminister.

Begge de to Forslag byggede paa Tanken om at opgive Krigsrustning og gaa over til en Ordning med vagtmæssige Formaal for Øje. Den Uenighed, der var mellem de to Partier oprindeligt, var en Uenighed om, hvor betydelige Midler, navnlig med Hensyn til mindre Skibe, der krævedes hertil. Derom opnaaedes i sin Tid, i Foraaret 1925, en Forstaaelse mellem de to Partier, og i Overensstemmelse med det fælles Resultat, de den Gang kom til, er det nuværende Regeringsforslag fremsat.

Det ærede Medlem havde det Indtryk — og det ser man undertiden fra konservativ Side i denne Tid —, at Regeringen nu ikke var forhippet paa at føre dette Forslag igennem. Der ligger ligesom en Antydning deri af, at man skulde være blevet bekymret ved det og vige tilbage derfra. Jeg kan berolige det ærede Medlem fuldstændigt i saa Henseende. Den Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal er blevet behandlet baade fra Regeringens Side og fra de to Flerpartiers Side, tilsigter alene det bestemte Formaal at skabe de bedst mulige Vilkaar for en hurtig Gennemførelse af det paagældende Forslag og de deri nedlagte Principper.

Det ærede Medlem udtalte sig om de skandinaviske Planer, der har været fremme forud for Folkeforbundets Dannelse med en stærk Farve af Mismod med Hensyn til, hvad disse skulde være blevet til, og

citerede i saa Henseende en svensk Udtalelse. Ja, Forhaabningerne har været forskellige, den Gang man gik ind i dette Arbejde, og at en enkelt af dem, hvis Forhaabninger gik meget vidt, ikke har følt sig tilfredsstillet med Begivenhedernes Gang, deri er intet forbavsende. Men jeg tror at turde sige, at for de fleste af dem, der deltog i Forhandlingerne om den skandinaviske Folkeforbundspolitik i Tiden før 1919 og i 1919—20, er Forholdet dette, at de Resultater, man fra skandinavisk Side har opnaaet med Hensyn til at øve Indflydelse baade paa Pagtens Indhold og paa dens senere Fortolkning, og ved afgørende Lejligheder under Forhandlingerne, har overtruffet, hvad vi paa det Tidspunkt turde regne med at kunne opnaa.

Det ærede Medlem mente, at vi under en Forhandling i Paris i 1919 havde krævet Fritagelse for Deltagelse i de økonomiske Sanktioner i alle Tilfælde, hvor de ikke udtrykkelig var billiget fra Danmarks Side. Dette er en Misforstaaelse. Det Ønske, vi fremførte den Gang, drejede sig udelukkende om de militære Sanktioner; og for deres Vedkommende blev det fuldt og ubegrænset og uden Forbehold anerkendt fra de paagældende Myndigheders Side, og det blev klarlagt i selve Pagtens Ord, at saaledes var Forholdet.

Derfor hersker der heller ikke med Hensyn til Sanktionerne den Uklarhed med Hensyn til Forpligtelserne for Folkeforbundets Medlemmer, som det ærede Medlem tænker sig. Det, der hersker Uenighed om der, er, hvorledes man fra de forskellige Staters Side kunde ønske, at Sanktionsbestemmelserne skulde være. Der er det en Kendsgerning, at der er visse Stater, der ønsker at tilvejebringe andre Sanktionsbestemmelser end dem, man har nu, ønsker at give Folkeforbundspagten en anden Karakter, end den har nu. Men de Ønsker, der er fremkommet i den Henseende, er bestandigt, ikke mindst under Deltagelse fra skandinavisk Side, blevet afvist, og maa efter min Mening afvises, saa længe de almindelige Forhold er, som de nu er i Verden.

Med Hensyn til Luxembourg mente det ærede Medlem, at det havde faaet en ejendommelig Særstilling ligesom Svejts. Dette er ikke i Overensstemmelse med, hvad der i sin Tid skete. Naar Luxembourg traadte ind i Folkeforbundet uden særlige Aftaler og med Erklæringen om, at det ikke kunde deltage i militære Sanktioner, skete dette netop med den Begrundelse, at man under Forhandlingerne